

Σημαντικές παρουσίες που αλλάζουν τό... κλίμα

ΤΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ αυτό προσπαθεί νά καλύψει την καθυστέρηση της εικαστικής επικαιρότητας, που προήλθε από δυσάρεστες έξωθεν έμπλοκές. Έτσι, άλλες εκθέσεις έχουν ήδη τελειώσει, άλλες βρίσκονται κοντά στο τέλος τους, ενώ ήδη, σημαντικές παρουσίες αυτή την εβδομάδα αλλάζουν τό εικαστικό κλίμα της πόλης μας.

Πιο συγκεκριμένα:
 ● Η Μαρία Βογιατζόγλου παρουσιάζει τις γλυπτικές - κεραμικές δημιουργίες της (από τη Δευτέρα 25 του μηνός) στη γκαλερί «Πανσέληνος», με τίτλο «Μεταωριτές και τομές». Πρόκειται για μία πρωτότυπη - μνημειακή έκθεση που θα πρέπει, όλοι όσοι ενδιαφέρονται για την τέχνη, να την επισκεφθούν. Αλλάστε ξέρομαι, έμεις οι κάτοικοι της περιφέρειας πόσο λίγες ευκαιρίες μας δίδονται. Ο επισκέπτης στην έκθεση αυτή θ' ανακαλύψει την επίμονη και την τόλμη μιας δυναμικής γυναικείας ιδιοσυγκρασίας που ξέρει να παλεύει και να πλάθει νέες φόρμες, δοκιμάζοντας καινούργια γίγνατα υλικού. Όμως κανείς δεν φτάνει στις επιλογές του αν δεν έχει δοκιμαστεί και γνωριστεί με άλλες τις διαδικασίες της τέχνης του - από την πιο παραδοσιακή μορφή της ως την πιο σύγχρονη διατύπωση της. Έτσι η Βογιατζόγλου εγκαταλείπει με αυτογνωσία τη χρηστική κεραμική για ν' ανταγωνιστεί ελεύθερα στον παγκόσμιο στίβο της καλλιτεχνικής κεραμικής (κεραμικ ν' άρτ). Το αποτέλεσμα της επιλογής της μπροστά μας: φόρμες καμπύλες ή κάθεται - διαπλανητικές και γήινες μαζί, δυναμικές και κινούμενες - πλασμένες με τις σοφά εγγάρσιες ή παράμετρος τομές τους, μιάς καλόν σ' ένα πιθανό ταξίδι μέσα στο αρχιτεκτονικό, σύγχρονο τοπίο. Θα επανέλθουμε όμως σύντομα στην αναλυτική παρουσίαση του εντυπωσιακού αυτού πλαστικού έργου.

● Από τη γκαλερί «Κοχλιάς» μιάς έρχεται το άλλο ξάφιασμα. Πρόκειται για την ατομική έκθεση του Γιώργου Βακιρτζή που εγκαινιάστηκε την Τρίτη 26 του μηνός με τον τίτλο «Παράκτια». Οι πρώτες δυνατές εντυπώσεις δικαιολογούν την έκπληξη μας. Αναμφίβολα πρόκειται για καλλιτέχνη που γεννάει

και μεταμοσχεύει στην καλλιτεχνική του διαδρομή την ανακάλυψη της ίδιας της τέχνης. Ο τελετουργικός χαρακτήρας τών πινάκων, με τό άποκαλυπτικό τό σύμπαντος περίγυρο, μιάς συνδέει όχι μόνο με τό τώρα κα (τό πριν της ζωγραφικής παραδοσης αλλά και με τό παρελθόν και τό μελλούμενο της ανθρώπινης περιπέτειας. Τό έργο αξίζει μιά πιο λεπτομερή προσέγγιση.

● Μιά άλλη έξ ίσου ενδιαφέρουσα παρουσία είναι οι άπαντήσεις 16 καλλιτεχνών στο «πώς φαντάζονται τό βιβλίο τους» τό Γαλλικό Ινστιτούτο. Φυλλομετρώντας κανείς αυτά τά βιβλία παρακολουθώντας τό καρφισωμένο ξετύλιγμα τών σελίδων τους, ανακαλύπτει τό συντελεσμένο έργο του καθένα.

Ενδιαφέρουσα περίπτωση τό βιβλίο - γίγαντας από έξλο του Αληθινού που για περιεχόμενο ήταν ο ίδιος μέσα. Η ή λιτή φόρμα με τις άσπρόμαυρες σελίδες του βιβλίου του γλύπτη Απέρη. Η άφομη τό βιβλίο του Στάθη λογοθέτη με τις χειροποίητες ραφές του και τις φωτογραφημένες φασείς της καλλιτεχνικής του εξέλιξης που μιάς θυμίζει τό μεστό και πρωτοπόρο, για την έλληνική πραγματικότητα έργο του. Ας σημειωθεί πώς η έκθεση αυτή πραγματοποιήθηκε με την πρωτοβουλία και συνεργασία δύο κριτικών της τέχνης: της Βεατρίκης Σπηλιάδη και της Ελένης Βαροπούλου.

● Από τις εκθέσεις που συνηχίζονταν και τελειώνουν θ' αναφερθούμε στην ατομική της Νίτσας Αλεξιάδου στο Ινστιτούτο «Γκαίτε». Πρόκειται για ένα ευαίσθητο σύνολο με καθαρά προσωπική σφραγίδα και με τίτλο «Διαθλάσεις». Έργο της βλέπουμε για πρώτη φορά. Μιά κάποια απόπειρα ν' αντιληφθούμε τη προηγούμενη δουλειά της με την όνομασία «Μετομορφώσεις» από φωτογραφικό ντοκουμέντο, έκπληκτοι διαπιστώσαμε συνθέσεις με γεωμετρικές αντιστοιχίες σε διασταυρούμενες φόρμες μέσα στο χώρο - φόντο που οδήγησαν την καλλιτέχνηδα στη δυναμική γλυπτική μορφοποίησή τους. Ωστόσο θ' αποκαλούσαμε τό ταρινό της έργο μιά λυρική ανάπαυλα, μιά ήρεμη αναζήτηση με ευαίσθητες καταγραφές. Ζητώντας, η ζωγράφος, ν' αποτύπώσει τό γήινο ή θαλασσινό τοπίο, με μιά πρωτότυπη τεχνική, δεν αρκείται στο αποτέλεσμα του χρωστήρα της, τό διαφοροποιεί με την χειρονομακή της επέμβαση. Έτσι ώς οι διαθλωμένες φόρμες με τη γαλαζωτή χρωματούργια νά δημιουργούν μιά όνειρική, ποιητική νότα.

● Στη «Λέσχη Γραμμάτων και Τεχνών» έκθετε η Γεωργαντή - Βαλτινιώ ζωγραφικά και γλυπτικά έργα. Ανθρωποκεντρικό θεματογραφικά τό έργο της με άνισα, όμως, άποτελέσματα. Γιατί νομίζουμε πώς η γλυπτική είναι ο κατ' έξοχήν χώρος της. Η καλλιτέχνης έχει αυτογνωσία στο πλάσιμο της αφηρημένης ανθρώπινης μορφής με τά επάλληλα γεωμετρημένα επίπεδα της ή ακόμη της ανθρώπινης ομάδας από μέταλλο με τούς εναλλασ-

σόμενους γωνιώδεις όγκους. * Όσο για τις εκθέσεις που τελείωσαν όφειλούμε νά αναφέρουμε τά έξής σύντομα:

— Στόν «Άρμό» ύπήρχαν δύο σύγχρονα αλλά διαφορετικά έργα. Τό πρώτο άνηκε στόν Κίμωνα Βαλαβάνη, ενώ τό δεύτερο στόν Φόλκερ Χίνιγκερ, Γερμανό καθηγητή.

Τό έργο του Βαλαβάνη παρουσιάζει δύο φάσεις δημιουργίας μ' ένα κοινό χαρακτηριστικό: την έρευνα στόν έξω γήινο χώρο. Η πρώτη φάση συντελείται με γεωμετρημένες δυναμικές μορφές και πετυχαίνει ενδιαφέρουσες αντιθετικές συναντήσεις όγκων και σχημάτων. Η φάση αυτή έχει ακόμη δυνατότητες εξέλιξης. Η δεύτερη φάση πρόσφατη διακρίνεται για τη λυρική της διάθεση, για τις λεπτομέρειες του γραφίτη και την απομάκρυνση από γήινους ύπαρκτους όγκους. Περισσότερο αιώρείται, γίνεται ή σύνθεση μουσικότερη με τις συμπτήσεις τών γραμμών και τό γαλαζίο του ατμοσφαιρικού στερεώματος. Είναι ενδιαφέρον νά ζεί κανείς στην περίπτωση του Βαλαβάνη τη σύγκρουση του καλλιτεχνικού του έγώ με τις άπεριόριστες έκφραστικές δυνατότητές του.

— Ο Χίνιγκερ ώστόσο παρουσιάζει ένα δυναμικό και σίγουρο σχέδιο. Φανερό στό έργο του ή εκπροσισιονιστική γερμανική καταβολή του.

Με τις δραστικές του γραμμές αποδίδει τόσο τά άλογα όσο και τις ανθρώπινες φυγούρες με μιά ιδιαίτερη ένταση που εντυπωσιάζει. Με τέτοια σχέδια, ή ζωγραφική του εξέλιξη και ή χρωματική διατύπωση, θα έλθουν σύντομα.

Εκθέσεις

● Τού Γιώργου Βακιρτζή

... ατομική έκθεση ζωγραφικής στη γκαλερί «Κοχλιάς» (Μ. Ιωσήφ 24, τηλ. 264-610). Διάρκεια: 26.2 έως 9.3.1980. Λειτουργεί καθημερινά 6—10 μ.μ.

● Της Μ. Βογιατζόγλου

... ατομική έκθεση γλυπτικής - κεραμικής στο «Πανσέληνος». Διάρκεια 25.2 έως 11 Μαρτίου. Λειτουργεί καθημερινά 6—10 μ.μ.

● Της Άρια Κομανού

... έκθεση χαρακτηριστική στην γκαλερί «Άρμος» (Μητροπολίτου Ιωσήφ 22). Λειτουργεί καθημερινά 11—2 π.μ. και 6—11. Κυριακάς 6—11 μ.μ. Λήξeis 9 Μαρτίου. Πρώτη αίθουσα.

● Ομαδική

... έκθεση ζωγραφικής στην δεύτερη αίθουσα της γκαλερί «Άρμος» (Μητροπ. Ιωσήφ 22). 10 γνωστών ζωγράφων. Λήξeis 9 Μαρτίου.

● Τού Άνδρέα Πλαγερά

... έκθεση ζωγραφικής στη γκαλερί «Άρσα» (Μητροπόλεως 74. Τηλ. 274-787. Διάρκεια μέχρι 13 Μαρτίου. Λειτουργεί 6—9.30.

● Της Ν. Αλεξιάδου

... έκθεση ζωγραφικής στο «Γκαίτε» (Βασ. Κωνσταντίνου 21). Διάρκεια μέχρι 29 Φεβρουαρίου. Ωρες λειτουργίας 10—1 τό πρωί και 5—8 τό βράδυ.

● Τού Κίμωνα Βαλαβάνη

... στόν «ΆΡΜΟ» πρώτη αίθουσα (Μητροπολίτου Ιωσήφ 22), τηλ. 224-002 έκθεση ζωγραφικής με 23 έργα με μικτή τεχνική. Λειτουργεί καθημερινά 11—2 και 6—10 μ.μ.